

lig Lønningsfond er fornødt, men ogsaa først fornødt, fremfat, nemlig af den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Wille). Den høitærede Minister sagde, dengang han forleden Dag omtalte denne Fond, at det Hele, man her gjør er, at man tager fra Menighederne og giver til Kirken i dens Heelhed. Det er ganske rigtigt, men deri ligger ogsaa ganske sikkert, om jeg saa tør sige, en hierarkisk Tendents, og det er efter min Overbeviisning den vægtigste Indvending, som kan gjøres mod Loven, at der i dette Forslag om en Lønningsfond ligger en overordentlig Fare for Menighederne og for det rette Forhold mellem Menighed og Præst. Skulde man absolut gjøre en gennemgribende Forandring i Henseende til Præsternes Lønning, saa maatte det være, fordi man var kommen paa det Rene med, hvad jeg ikke troer er den almindelige Folkemening, at Staten paa en heel anden Maade end nu maa sørge for Udgifterne til Kirken. Men var dette saa, da vilde jeg være langt mere tilbøielig til at gaae den Vej, som har fundet sit Hovedforsvar gennem Rigsdagsmanden for Holbø Amt 2den Valgkreds (Tscherning). Jeg troer nemlig, at der ikke, hvad dette Spørgsmaal angaaer, kan anføres de samme Grunde for en saadan særlig Fonds Opførelse paa Finantsloven som for de fleste andre, alt bestaaende Fonds. Tales der saaledes om en særlig Fond for Universitetet, saa kan man sige, at derigennem tilfredsstilles saadanne høiere videnskabelige Interesser, som Folket i sin Heelhed ikke altid vil forstaae at sætte Priis paa — jeg siger det ikke, men det kan siges — men denne Grund kan ikke med Rimelighed anføres, naar Talen er om de kirkelige Interesser, som angaae Alle. Hermed staaer ogsaa det i Forbindelse, som blev berørt af den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Wille), der meget stærkt opfordrede til først at forstaae sig en bestemt og klar Besvarelse paa Spørgsmaalet, hvem Kirkegodset tilhører. Jeg troer i Modsetning til ham aldeles ikke, at den vilde bringe Sagen et eneste Skridt videre, ligesom jeg overhovedet ikke anser det for muligt at faae nogen bestemt juridisk Besvarelse deraf; men selv om vi fik en bestemt Besvarelse, saa feer jeg ikke, hvad derved opnaaedes. Da Re-

formationen her i Landet vandt Seir og Forholdene bleve saaledes, at Folket i sin Heelhed forlod den katholske Kirke og gik over til den protestantiske, da troer jeg ikke, at det hjalp den katholske Kirke, som dog ganske sikkert var Eier af Kirkegodset, at den juridisk havde absolut Eiendomsret dertil. Dette Spørgsmaal vil ganske sikkert ifølge Sagens Natur altid faktisk blive og maatte blive besvaret efter de tilstedeværende kirkelige Forhold. Naar jeg derfor baade er imod dette Lovforslag og imod hvad den ærede Minister betegnede som hderligere gaaende Forslag, saa er det væsentligt, fordi det er min fulde Overbeviisning, at Tiden ikke er moden i denne Retning, og at der i saa Henseende ikke er noget almindeligt Ønske hos Folket, men at Befolkningen i sin Heelhed vil være bedst tjent med, ligesom den ogsaa vil synes bedst om, at Forholdet i alt Væsentligt bliver, som det har været tidligere.

H. C. Olsen: Jeg vil tillade mig at sige et Par Ord om § 11, da der er et Punkt deri, som endnu ikke er berørt. Jeg maa i Modsetning til min ærede Sidemand (Gad) erklære mig aldeles enig med den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amt 2den Valgkreds (Krogh), naar han udtrykker sig saaledes: „Hvad jeg lægger overordentlig Vægt paa er, at Offer og Alcidenser, saavel Betaling for de ministerielle Handlinger, som Høitidsofferet faae Karakteren af den fuldstændigste Frivillighed“. Jeg deler ikke de Betæneligheder, som den ærede Minister forleden Dag udtalte, jeg troer ikke det vil blive Følgen af, at man hæver Tvangen, som paabyrder Offre ved disse Leiligheder, at der ikke vil indkomme Noget. Naar den ærede Minister med fuld Føie henviste til Udtalelser, som den samme Dag vare faldne her i Salen, og meente, at man i en Fart havde taget et stort Skridt imod dette Maal, saa kom det vistnok deraf, at den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amt 2den Valgkreds efter min Mening gjorde et Skridt over Grændsen. Jeg mener han havde sat Sagen ved den rette Grændse, da han udtalte sig for en fuldstændig Frivillighed, men saa httrede han senere: „Søg ved indtrædende Balance at affstaae Offer ved Barmdaab“.